

Részletekre figyelve

Fátyol Viola munkái

Fájdalom ellen senki az ember.
Szabó T. Anna: Hangok a várakozásban

Fátyol Viola munkái az emberi kapcsolatok – de közülük leginkább a szeretet – mikrotörténelmi leírásai. A *Puszika sietek* sorozat szigorúan leíró jellegű; az anyai szeretet és gondoskodás tárgyi bizonyítékait (ételt, italt, virágokat, ajándékokat) leltározza.

A *Családrajz* sorozat képei felületes szemlélő számára hasonlóan dokumentaristának is tűnhetnek, pedig kiszámított kompozíciókról van szó. A beállítások segítségével a klasszikus ikonográfia elemei is megjeleníthetők, még ha csak idézőjelek között is: glóriák jelennek meg hógolyókból, nyújtott tésztából vagy akár csak a lekapart tapéta foltjaiból, megidézve a németalföldi reneszánsz festészet technikáját, amivel a szentek és a mindennapi élet világát közelítették egymáshoz. A képek tudatosan játszanak rá a klasszikus ikonográfiára. Az *En fiam* sorozat egyik képén egy alumínium kerti épület előtti puszi alakul át a *Visitatio* jelenetévé, Szűz Mária és Szent Erzsébet találkozásának bemutatásává. A ruhák is jelentéssel telítődnek, a menyasszonyi ruha családi emlék, a művész anyja viselte esküvőjén, így önmagán túlmutatóvá, egy magánmitológia magánereklyéjévé válik.

A *Ha van szíved, neked is fáj, amit velem tettél* az egyik leghosszabb és legkomplexebb az életműben. Fátyol Viola és egy vámospércsi népdalkör tagjainak kapcsolatát meséli el kottákon, feljegyzéseken és elkapott pillanatokon, beállított portrékon keresztül. Házasság, özvegyors, elköltözött gyerekek, magány, barátság, öröm. Az érzelmek széles skálája, a múlt fájdalmai és tanulságai egyszerre jelennek meg a sorozatban.

Ezzel szemben a *204* című legújabb sorozat egyetlen témáról, az anyaságról szól. A mű különlegesen megterhelő időszakot jelenít meg: a vártnál korábban született gyermek a koraszülött intenzív részlegre került, ahol nem szoptatva, hanem mesterségesen, gyomorszondán keresztül lehet csak táplálni. Az anyáknak steril körülmények között le kell fejniük a tejet, majd meghatározott protokoll szerint csomagolni és az inkubátor tetejére helyezni. A mű ennek a kórházban töltött harmincnégy napnak a szürreális lenyomata. A korábbi képekkel ellentétben itt montázsokat látunk: egymás mellé helyezett tejesüvegekből építkező additív-monoton tablókát és szürreális montázsokat. Az üveget tartó kéz, a gyerek vagy az anya maga is kivágásra kerül, helyüket tükröződő felületek, foltok vagy éppen elcsúszott beállítású képek veszik át. Egy olyan trauma emlékei, amelynek a túléléséhez csak a szeretet adhatott elég erőt.

Gárdonyi László

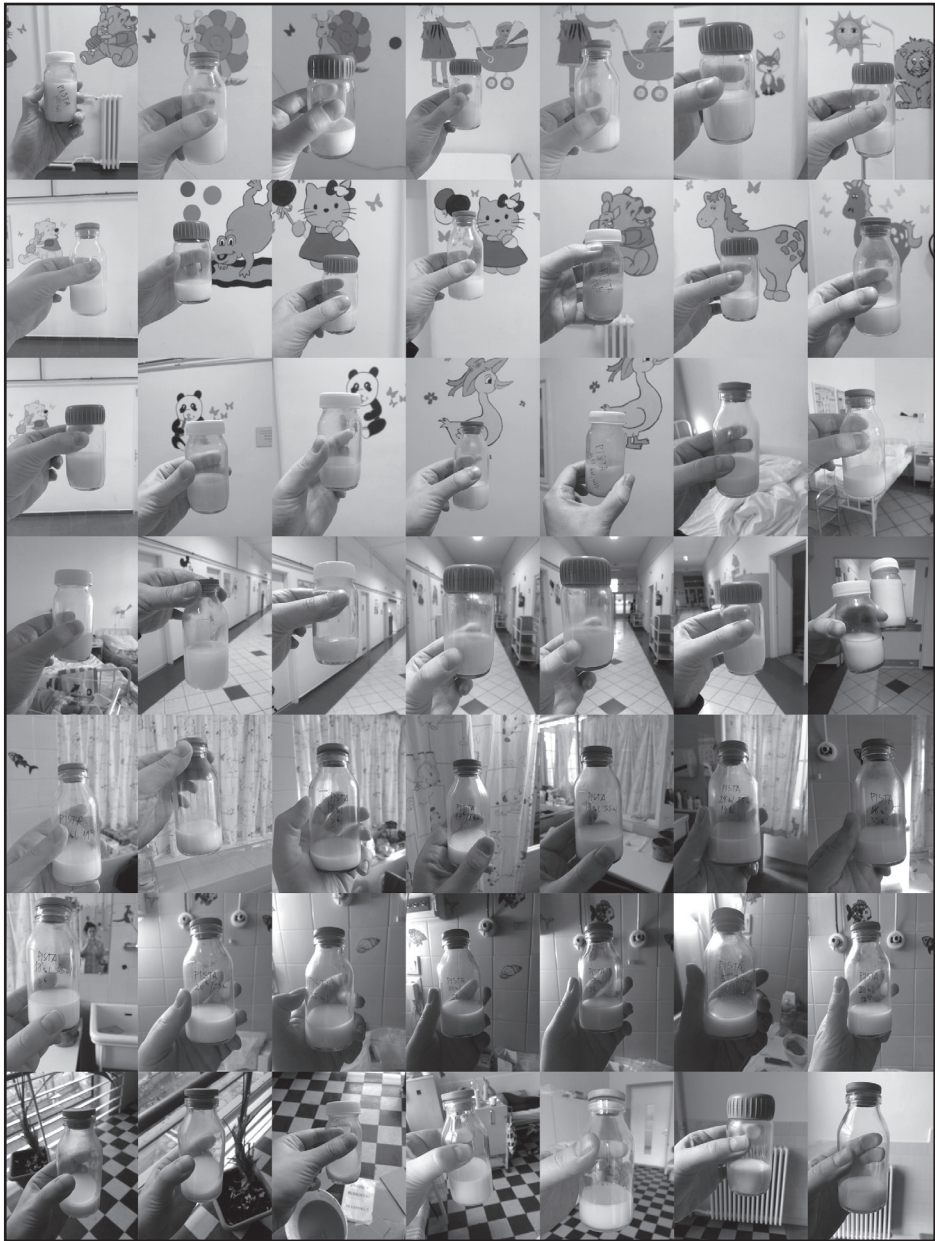

Fátyol Viola: Ha van szíved, neked is fáj, amit velem tettél / Erzsike medencéje

62

Fátyol Viola: Ha van szíved, neked is fáj, amit velem tettél / Meghajlás

Fátyol Viola: név nélkül

Fátyol Viola: Ha van szíved, neked is fáj, amit velem tettél / Üvegház

64

Fátyol Viola: név nélkül

